

Corrents Teòrics en Arqueologia

2014/2015

Codi: 100725

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500241 Arqueologia	OB	3	2

Professor de contacte

Nom: Jordi Cortadella Morral

Correu electrònic: Jordi.Cortadella@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Vicenç Lull Santiago

Prerequisits

Per dotar a l'alumnat d'una formació bàsica en els conceptes, teories i hipòtesis explicatives sobre les societats del passat que es deriven dels estudis arqueològics, cal que l'alumnat tingui uns coneixements previs en Prehistòria i Història en general, des de l'Antiga fins a la Contemporània.

Objectius

- Buscar, seleccionar i gestionar informació de forma autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa. Saber utilitzar de forma experta les possibilitats d'Internet.
- Dominar en el grau necessari els idiomes rellevants en la pràctica professional.
- Adquirir habilitats per a l'anàlisi crítica de textos arqueològics, identificant i contextualitzant històricament els problemes plantejats i els recursos teòrics i metodològics emprats per a la seva resolució.
- Reconèixer i posar en pràctica les següents habilitats per al treball en equip: compromís amb el mateix, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
- Debatre a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinari.

Competències

- Contextualitzar els conceptes de la teoria arqueològica i el seu origen, i distingir els principals debats epistemològics i metodològics en les ciències socials.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat

- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Avaluar críticament les fonts i els models teòrics
2. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
3. Debatre a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinari.
4. Dominar en el grau necessari els idiomes rellevants per a la pràctica professional
5. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics
6. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
7. Identificar els desenvolupaments interdisciplinaris recents que afecten l'arqueologia
8. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
9. Utilitzar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació de la disciplina

Continguts

S'exposaran les directrius teòriques i l'estructura metodològica de la disciplina arqueològica i es revisarà el desenvolupament històric de l'arqueologia des dels seus orígens fins a la "New Archaeology":

- 1) Teoria general del coneixement científic: ontologia, epistemologia i usos socials
- 2) Del mite al logos. L'arqueologia en el pensament grec.
- 3) Art i arqueologia.
- 4) L'arqueologia filològica.
- 5) Evolucionisme, difusionisme, particularisme i funcionalisme.
- 6) L'escola històrico-cultural: principis generals.
- 7) L'escola històrico-cultural i les tipologies cronoculturals.
- 8) Filosofia de la ciència: diferències entre teoria, mètodes i tècniques.
- 9) L'arqueologia processual anglosaxona (New Archaeology i Analytical Archaeology)
- 10) La difusió de l'arqueologia processual. Ciència o història. Explicació o comprensió.

Metodologia

L'assignatura es compon de classes teòriques i seminaris.

- A les classes teòriques s'introduiran els continguts centrals de cadascun dels temes, tot relacionant els diferents corrents teòrics amb el seu context històric i les problemàtiques que tracten de resoldre.

- En els seminaris s'efectuaran treballs en equip d'anàlisi d'aplicacions teòriques en la pràctica de l'arqueologia.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	40	1,6	1, 7
Tipus: Supervisades			
Seminaris pràctics d'aula	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9
Tipus: Autònomes			
Treball i estudi individual o en grup	78	3,12	1, 2, 4, 7

Avaluació

L'assignatura serà avaluada mitjançant: treballs individuals i en grup, comentaris de text o documentals, presentacions públiques i proves teòriques.

El sistema d'avaluació s'organitza en 3 mòduls, cadascun dels quals tindrà assignat un pes específic en la qualificació final:

- Mòdul de lliurament de treballs: en aquest mòdul s'avaluaran els treballs presentats durant el curs.
- Mòdul de presentacions públiques i debats en aula (seminari).
- Mòdul de proves escrites per reforçar la comprensió del vocabulari tècnic i dels models teòrics.

Per accedir a la Reavaluació, cal haver-se presentat a totes les proves i haver superat com a mínim la meitat (nota de tall: 4).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lliurament de treballs	50	0	0	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Presentació de treball i debat en aula	20	10	0,4	3, 4, 5, 6, 8, 9
Proves teòriques	30	2	0,08	1, 5, 6, 7, 9

Bibliografia

Binford, L. R. (1962), "Archaeology as anthropology", *American Antiquity*, 28: 217-225.

Childe, V. G. (1984), *La evolución social*. Alianza, Madrid.

Clarke, D. L. (1968), *Analitical Archaeology*. (trad. cast. Arqueología analítica. Bellaterra, Barcelona, 1984).

Courbin, P. (1982), *Qu'est-ce que l'archéologie?* Payot, París.

Daniel, G. (1986). *Historia de la arqueología: de los anticuarios a V. Gordon Childe*. Madrid.

Daniel, G. (1987). *Un siglo y medio de arqueología*. México.

Díaz-Andreu, M.; Mora, G.; Cortadella, J. (coord.) (2009). Diccionario histórico de la arqueología en España (siglos XV-XX). Madrid.

Gándara, M. (1981), "La vieja "Nueva Arqueología", Boletín de Antropología Americana, 3: 7-70.

Gutiérrez Lloret, S., (1997). Arqueología. Introducción a la historia material del pasado. Alicante.

Hempel, C. (1987), Filosofía de la ciencia natural. Alianza, Madrid.

Johnson, M. H. (2000) Teoría arqueològica. Una introducción. Ariel, Barcelona.

Johnson, M. H. (2006). "Archaeology and theoretical culture". Archaeological Dialogues, 13: 167-182

Lambert-Karlovsky, C. (ed.) (1989). Archaeological thought in America. Cambridge.

Lull, V. i Micó, R. 1997, "Teoría arqueológica I. Los enfoques tradicionales: las arqueologías evolucionistas e histórico-culturales", Revista d'Arqueologia de Ponent, 7: 107-128.

Lull, V. i Micó, R. 1998, "Teoría arqueológica II. La arqueología procesual", Revista d'Arqueologia de Ponent, 8: 61-78.

Moro, O. (2007). Arqueología prehistórica e historia de la ciencia. Hacia una historia crítica de la arqueología. Barcelona.

Richard, N. (1992). L'invention de la préhistoire, Une anthologie. París.

Schnapp, A. (1993). La conquête du passé. Aux origines de l'archéologie. París.

Trigger, B. G. (1992). Historia del pensamiento arqueológico. Barcelona.

Watson, P. J., Leblanc, S. i Redman, Ch. L. (1974), El método científico en arqueología. Alianza, Madrid.

White, L. (1982), La ciencia de la Cultura. Un estudio del hombre y la civilización. Paidós, Barcelona.